

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՑԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄՆԱՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Պատմության

ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Ֆելիքս Մովսիսյան Վազգենի

/Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 9

« 23 » հունվարի, 2024 թ.

Պ/Բ-068 ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝

Բոլոր մասնագիտությունների համար

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝

Բոլոր մասնագիտությունների համար

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

Բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝

Պատմության

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝

առկա/ հեռակա

/առկա, հեռակա/

Դասախոս(ներ)՝

Գնել Տիգրանյան

/անուն, ազգանուն/

Էլ. փոստ gnel-t@mail.ru

հասցե Գր. Լուսավորչի 56/35

Վանաձոր- 2024թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. 1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում
2. 2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները
3. 3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները
4. 4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
5. 5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների
6. 6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը
7. 7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
8. 8. 1. Դասավանդման մեթոդներ
9. 9. 2. Ուսումնառության մեթոդները
10. 10. 3. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը
11. 11. 4. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ
12. 12. 5. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ
 - 12.1 Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ
 - 12.2 Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ
 - 12.3 Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
 - 12.4 Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
13. 13. 6. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում
14. 14. 7. Գնահատում
 - 14.1 Ուսանողների գիտելիքների
 - 14.2 Հարցաշար
 - 14.3 Գնահատման չափանիշներ
15. 15. 8. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Փիլիսոփայություն» դասընթացը կարևորվում է հասարակագիտության ընդհանուր բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է բոլոր մասնագիտությունների կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Աշխարհայացքային և հաղորդակցական» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

«Փիլիսոփայություն» առարկայի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ տալ աշխարհայացքի, նրա տարատեսակների և ձևերի մասին, բացահայտել իրականության սկզբնապատճառը, զարգացման օրենքներն ու օրինաչափությունները, մեկնաբանել շարժման մեխանիզմը, ձևերը և դրանց դերը զարգացման գործընթացում: Ուսանողները գիտելիքներ են ստանում նաև հասարակության, նրա առանձնահատկությունների և գործառույթների մասին: Դասընթացը ներկայացնում է փիլիսոփայական գիտելիքների պատմականությունը, ուսումնասիրման ընթացքում ուսանողը գաղփար կունենա նորագույն շրջանի փիլիսոփայական տեսությունների և ուղղությունների, հայ փիլիսոփայական մտքի զարգացման շրջանների մասին:

2.1. Դասընթացի նպատակն է

- Հասարակության զարգացման օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին:
- Բակալավրիատի կրթական ծրագրի չափանիշների հետազոտության շրջանակներում հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ:
- Տեսական նյութի համեմատության և վերլուծելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից:
- Համեմատելու և վերլուծելու կարողությունների ձևավորում տարբեր իրավիճակներում:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են

«Փիլիսոփայություն» առարկայի ուսումնասիրմամբ ուսանողը միաժամանակ կշփվի տրամաբանության, մշակութաբանության, քաղաքագիտության և այլ գիտությունների հետ: Փիլիսոփայություն առարկան նախատեսված է ներկայացնել բոլոր բաժինների

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

համար, որպեսզի ապագա մասնագետի մոտ ձևավորվի իրականության վերաբերյալ ընդհանրական գիտելիքներից եզրահանգումներ կատարելու հմտություն և կարողություն:

- Մովորեցնել մարդկային հասարակության, պետության ծագման և զարգացման տեսական հիմքերը:
- Բացատրել կառավարման համակարգերի օրինաչափությունները:
- Ամրապնդել ուսանողների կողմից ձեռքբերված տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակային խնդիրներով:
- Մովորեցնել ուսանողներին կատարել ինքնուրույն հետազոտություններ և կատարել եզրահանգումներ ըստ արդյունքների:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները

4. «Փիլիսոփայություն» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների հասարակական հարաբերությունների և պետականագիտության վերաբերյալ նախնական գիտելիքների, հմտությունների առկայությունը

5. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը²

«Փիլիսոփայություն» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

- 1.ինքնուրույն վերլուծել փիլիսոփայական հիմնախնդիրները
- 2.տարբերել փիլիսոփայական տարբեր ուղղությունների գաղափարական հիմնավորումները
- 3.տարբարակել փիլիսոփայության մտքի պատմության հիմնական էտապները, յուրաքանչյուրի հիմնական մոտեցումները
4. Ներկայացնել հասարակական գիտակցությունը ձևերը, դրանց ընդհանրությունն ու տարբերությունը
5. հասկանալ փիլիսոփայական հասկացությունների, կատեգորիաների և օրենքների էությունը, կիրառման բնագավառը

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

- ԳԿ1** վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
- ԳԿ4** մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,
- ԳԿ9** խնդիրների լուծում,
- ԳԿ10** որոշումների ընդունում:

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Համակարգային կոմպլեքսներ (ՀԳԿ)՝

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,

ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,

ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,

ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

Բ) Առարկայական (մասնագիտական) կոմպլեքսներ (ԱԿ)

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,

ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,

ԱԿ11 տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպլեքսներին:

6. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

Փիլիսոփայության հիմնահարցեր դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել աշխատանքային մասնագիտական գործունեության ընթացքում, կրթությունը շարունակելու և մասնագիտական բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

7. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	4 կրեդիտ/120 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն	32	10
Գործնական աշխատանք	-	
Սեմինար պարապմունք	24	8
Լաբորատոր աշխատանք	-	
Ինքնուրույն աշխատանք	64	102
Ընդամենը	120	120
Ստուգման ձևը (քննություն)	քննություն	

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

8. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴.

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային զրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
- **Մեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Մեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:
Մեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակության հարցադրումների և պատասխանների մասին:
- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:
Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են՝
 - **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):

- **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Նախագծերի մեթոդ** – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
- **Հարցի նախապատրաստման մոդել** –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:

9. **Դասավանդման մեթոդներներն են՝⁶** հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք,

10. **Ուսումնառության մեթոդներն են՝⁷** մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

11. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		ընթացակարգ ընթացում	սեմինար պարամունք	գործնական աշխատանք	մատուցում աշխատանք	հնարավոր աշխատանք
1.	Փիլիսոփայությունը որպես գիտություն	4	2			
2.	Փիլիսոփայության զարգացման պատմական փուլերը	4	2			
3.	Միջնադարի հայկական փիլիսոփայություն	2	2			
4.	Հավերժական պրոբլեմները՝ որպես փիլիսոփայական գիտելիքի զարգացման գործոն	2	1			
5.	Մատերիա և կեցություն	2	2			
6.	Հոգևորի / գիտակցության/ պրոբլեմը փիլիսոփայության մեջ	2	2			
7.	Զարգացման հիմնախնդիրը/ օրենքները և կատեգորիաները/	4	2			
8.	Իմացության տեսություն: Գիտական իմացություն	2	2			
9.	Փիլիսոփայական գիտելիքի պրակտիկ ստուգման առանձնահատկությունը	2	1			
10.	Սոցիալական փիլիսոփայություն, հասարակության սոցիալ-տնտեսական համակարգը	2	2			
11.	Հասարակության քաղաքական և հոգևոր համակարգը	2	2			
12.	Հասարակական գիտակցություն	2	2			
13.	Մարդու հիմնախնդիրը փիլիսոփայության մեջ	2	2			

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

ԸՆԴԱՄԵՆԸ	32	24			64
----------	----	----	--	--	----

12. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց	Երևան 2005թ
2.	Ս. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն Երևան 2004	Երևան 2004
3.	Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն	Երևան 2000թ
4.	Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն	Երևան 2005թ
5.	Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն	Երևան 2005թ
6.	Իովչուկ – Փիլիսոփայության պատմության համառոտ ակնարկ	Եր [՞] 1979թ
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Ա. Հովսեփյան – Սոցիալական փիլիսոփայության հիմունքներ	Եր [՞] 2003թ
2.	Ռ. Պետրոսյան – Քաղաքագիտության դասագիրք	Եր [՞] 2004թ
3.	Փիլիսոփայական բառարան	Եր [՞] 1975թ
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.		
2.		

13. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

13.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
1.	Փիլիսոփայությունը որպես գիտություն	1. Գիտության էությունը: 2. Փիլիսոփայական գիտելիքի առանձնահատկությունը: 3. Աշխարհայացք և փիլիսոփայություն:	4	Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. Ս. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, որ.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		<p>4. Աշխարհայացքի պատմական տիպերը:</p> <p>5. Աշխարհայացք և գաղափարախոսություն:</p> <p>6. Փիլիսոփայության հիմնական հարցը:</p> <p>7. Մատերիալիզմ և իդեալիզմ:</p> <p>8. Մոնիզմ, դուալիզմ, պլյուրալիզմ:</p> <p>9. Փիլիսոփայության իմացաբանական - մեթոդաբանական գործառույթը:</p> <p>10. Փիլիսոփայության և մասնավոր գիտությունների կապը:</p>		<p>Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ</p> <p>Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ</p> <p>Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ.</p> <p>Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ</p>
2.	Փիլիսոփայության զարգացման պատմական փուլերը	<p>1.Անտիկ շրջանի փիլիսոփայական միտքը (Դեմոկրիտ, Պլատոն, Արիստոտել):</p> <p>2.Միջնադարյան փիլիսոփայություն (նոմինալիզմ և ռեալիզմ, երկակի ճշմարտության ուսմունքը):</p> <p>3.Գերմանական դասական փիլիսոփայություն (իդեալիստական դիալեկտիկա և մետաֆիզիկական մատերիալիզմ):</p> <p>4.Մարքսիստական փիլիսոփայություն (դիալեկտիկական մատերիալիզմ):</p> <p>5.Պատմության իդեալիստական և մատերիալիստական մեկնությունը:</p>	4	<p>1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ.</p> <p>Ս. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004</p> <p>Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ</p> <p>Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ</p> <p>Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ.</p> <p>Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ</p>
3.	Միջնադարի հայկական փիլիսոփայություն	<p>1, Միջնադարի հայկական փիլիսոփայության ընդհանուր բնութագիրը</p> <p>2,Եզնիկ կողբացի</p> <p>3,Եղիշե</p> <p>4,Դավիթ Անհաղթ</p>	2	<p>Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ.</p> <p>Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ</p>
4.	Հավերժական պրոբլեմները՝ որպես փիլիսոփայական գիտելիքի զարգացման գործոն	<p>1.Հավերժական պրոբլեմների յուրահատկությունը</p> <p>2.Պրոբլեմ-հիպոթեզ-տեսություն</p>	2	<p>Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ</p> <p>Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ</p>
5.	Մատերիա և կեցություն	1Սուբստանցիայի փիլիսոփայական	2	1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց,

		<p>մեկնությունը:</p> <p>2. Մատերիա և սուբստանցիա:</p> <p>3. Մատերիայի գոյության հիմնական ձևեր</p> <p>4. Շարժում և զարգացում:</p> <p>5. Ժամանակ և տարածույթ</p> <p>6. Կեցության էությունը:</p> <p>7. Կեցության և մատերիայի կառուցվածքայնությունը և ձևերը:</p>		<p>Երևան 2005թ.</p> <p>Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004</p> <p>Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ</p> <p>Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ</p> <p>Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ.</p> <p>Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ</p>
6.	Հոգևորի / գիտակցության/ պրոբլեմները փիլիսոփայության մեջ	<p>1. Գիտակցության էությունը և ծագումը:</p> <p>2. Արտացոլման էությունը:</p> <p>3. Գիտակցություն և մտածողություն:</p> <p>4. Լեզու և մտածողություն: Բնական և արհեստական լեզուներ:</p> <p>5. Գիտակցությունը, ենթագիտակցականը, անգիտակցականը:</p>	2	<p>1. Մ. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ.</p> <p>Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004</p> <p>Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ</p> <p>Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ</p> <p>Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ.</p> <p>Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ</p>
7.	Զարգացման հիմնախնդիրը/ օրենքները և կատեգորիաները/	<p>1. Դիալեկտիկա և մետաֆիզիկա:</p> <p>2. Օրենք և կատեգորիա:</p> <p>3. Փիլիսոփայական գիտության կատեգորիալ համակարգը:</p> <p>4. Զարգացման պատճառի, ուղղության և մեխանիզմի հարցը:</p>	4	<p>1. Մ. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ.</p> <p>Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004</p> <p>Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ</p> <p>Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ</p> <p>Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ.</p> <p>Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ</p>

8.	Իմացության տեսություն: Գիտական իմացություն	<ol style="list-style-type: none"> 1. Իմացության օբյեկտ և սուբյեկտ: 2. Զգայական և տրամաբանական իմացություն: 3. Իմացություն և լեզու: 4. Իմացություն և արտացոլում: 5. Գիտական ճանաչողության էությունը: 6. Պրոբլեմ – վարկած – տեսություն: 7. Գիտելիքի էմպիրիկ և տեսական մակարդակները: 8. Ճշմարտության էությունը, ճշմարտություն և մոլորություն: 9. Պրակտիկա և ճշմարտություն: 10. Պրակտիկայի և ճշմարտության ձևերը: 	2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
9.	Փիլիսոփայական գիտելիքի պրակտիկ ստուգման առանձնահատկությունը	<ol style="list-style-type: none"> 1. Տեսություն և պրակտիկա 2. Փիլիսոփայական տեսություն 3. Փիլիսոփայական տեսությունների պրակտիկ ստուգումը 	2	<p>Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 2. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 3. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ.
10.	Սոցիալական փիլիսոփայություն, հասարակության սոցիալ-տնտեսական համակարգը	<ol style="list-style-type: none"> 1. Բնություն և հասարակություն: 2. Հասարակությունը որպես ինքնազարգացող համակարգ: 3. Հասարակության ֆորմացիոն տեսությունը: 4. Աշխարհագրական դետերմինիզմ: 5. Ազգաբնակչության հիմախնդիրը: 6. Անցումային հասարակություն: 7. Հասարակության գլոբալ պրոբլեմները: 	2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
11.	Հասարակության քաղաքական և հոգևոր համակարգը	<ol style="list-style-type: none"> 1. Քաղաքական համակարգի տարրերը: 2. Պետության տիպերն ու ձևերը: 3. Քաղաքականություն և մշակույթ: 4. Քաղաքակրթությունների գլոբալացման խնդիրը: 	2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ

				Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
12.	Հասարակական գիտակցություն	1. Հասարակական կացության և գիտակցության կապը: 2. Անհատական և հասարակական գիտակցություն: 3. Հասարակական գիտակցության կառուցվածքը (հասարակական հոգեբանություն գաղափարախոսություն): 4. Հասարակական գիտակցության ձևերը:	2	1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. Ս. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
13.	Մարդու հիմնախնդիրը փիլիսոփայության մեջ	1. Անտրոպոսոցիոգենեզ: 2. Մարդ, անհատ, անձ, անհատականություն: 3. Մարդ - հասարակություն: 4. Կյանքի իմաստի և ազատության հիմնահարցը: 5. Ազատություն և անհարժեշտություն:	2	1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. Ս. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ

13.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹⁰
1.	Փիլիսոփայությունը որպես գիտություն	1. Փիլիսոփայական գիտելիքի առանձնահատկությունը:	2	բանավոր	1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ.

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		<ol style="list-style-type: none"> 2. Աշխարհայացք և փիլիսոփայություն: 3. Աշխարհայացքի պատմական տիպերը: 4. Աշխարհայացք և գաղափարախոսություն: 5. Փիլիսոփայության հիմնական հարցը: 6. Մատերիալիզմ և իդեալիզմ: 7. Մոնիզմ, դուալիզմ, պլյուրալիզմ: 8. Փիլիսոփայության իմացաբանական - մեթոդաբանական գործառույթը: 9. Փիլիսոփայության և մասնավոր գիտությունների կապը: 			<p>Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004</p> <p>Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ</p> <p>Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ</p> <p>Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ.</p> <p>Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ</p>
2.	Փիլիսոփայության զարգացման պատմական փուլերը	<ol style="list-style-type: none"> 1. Անտիկ շրջանի փիլիսոփայական միտքը (Դեմոկրիտ, Պլատոն, Արիստոտել): 2. Միջնադարյան փիլիսոփայություն (նոմինալիզմ և ռեալիզմ, երկակի ճշմարտության ուսմունքը): 3. Գերմանական դասական փիլիսոփայություն (իդեալիստական դիալեկտիկա և մետաֆիզիկական մատերիալիզմ): 4. Մարքսիստական փիլիսոփայություն (դիալեկտիկական մատերիալիզմ): 5. Պատմության իդեալիստական և մատերիալիստական մեկնությունը: 	2	բանավոր	<ol style="list-style-type: none"> 1. Մ. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
3.	Միջնադարի հայկական փիլիսոփայություն	<ol style="list-style-type: none"> 1, Միջնադարի հայկական փիլիսոփայության ընդհանուր բնութագիրը 2, Եզնիկ կողբացի 3, Եղիշե 4, Դավիթ Անհաղթ 	2	բանավոր	<p>Մ. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ.</p> <p>Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ</p>

4.	Հավերժական պրոբլեմները՝ որպես փիլիսոփայական գիտելիքի զարգացման գործոն	1. Հավերժական պրոբլեմների յուրահատկությունը 2. Պրոբլեմ-հիպոթեզ-տեսություն	1	բանավոր	Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ
5.	Մատերիա և կեցություն	1 Սուբստանցիայի փիլիսոփայական մեկնությունը: 2. Մատերիա և սուբստանցիա: 3. Մատերիայի գոյության հիմնական ձևեր 4. Շարժում և զարգացում: 5. Ժամանակ և տարածություն 6. Կեցության էությունը: 7. Կեցության և մատերիայի կառուցվածքայնությունը և ձևերը:	2	բանավոր	1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. Ս. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
6.	Հոգևորի / գիտակցության/ պրոբլեմը փիլիսոփայության մեջ	1. Գիտակցության էությունը և ծագումը: 2. Արտացոլման էությունը: 3. Գիտակցություն և մտածողություն: 4. Լեզու և մտածողություն: Բնական և արհեստական լեզուներ: 5. Գիտակցությունը, ենթագիտակցականը, անգիտակցականը:	2	բանավոր	1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. Ս. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
7.	Զարգացման հիմնախնդիրը/ օրենքները և կատեգորիաները/	1. Դիալեկտիկա և մետաֆիզիկա: 2. Օրենք և կատեգորիա: 3. Փիլիսոփայական գիտության կատեգորիալ համակարգը: 4. Զարգացման պատճառի, ուղղության և մեխանիզմի հարցը:	2	բանավոր	1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. Ս. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 Վ. Կանկե, Փիլիսոփայություն, Եր., 2000թ Հ. Շաքարյան, Փիլիսոփայություն, Եր., 2005թ Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ

8.	Իմացության տեսություն: Գիտական իմացություն	<ol style="list-style-type: none"> 1. Իմացության օբյեկտ և սուբյեկտ: 2. Զգայական և տրամաբանական իմացություն: 3. Իմացություն և լեզու: 4. Իմացություն և արտացոլում: 5. Գիտական ճանաչողության էությունը: 6. Պրոբլեմ – վարկած – տեսություն: 7. Գիտելիքի էմպիրիկ և տեսական մակարդակները: 8. Ճշմարտության էությունը, 	2	բանավոր	<ol style="list-style-type: none"> 1. Մ. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
9	Փիլիսոփայական գիտելիքի պրակտիկ ստուգման առանձնահատկությունը	<ol style="list-style-type: none"> 1.Տեսություն և պրակտիկա 2.Փիլիսոփայական տեսություն 3.Փիլիսոփայական տեսությունների պրակտիկ ստուգումը 	1	բանավոր	<p>Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 2. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ <p>Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ.</p>
10.	Մոցիալական փիլիսոփայություն, հասարակության սոցիալ-տնտեսական համակարգը	<ol style="list-style-type: none"> 1. Բնություն և հասարակություն: 2. Հասարակությունը որպես ինքնազարգացող համակարգ: 3. Հասարակության ֆորմացիոն տեսությունը: 4. Աշխարհագրական դետերմինիզմ: 5. Ազգաբնակչության հիմախնդիրը: 6. Անցումային հասարակություն: 7. Հասարակության գլոբալ պրոբլեմները: 	2	բանավոր	<ol style="list-style-type: none"> 1. Մ. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
11.	Հասարակության քաղաքական և հոգևոր համակարգը	<ol style="list-style-type: none"> 1. Քաղաքական համակարգի տարրերը: 2.Պետության տիպերն ու ձևերը: 3.Քաղաքականություն և մշակույթ: 4.Քաղաքակրթությունների գլոբալացման խնդիրը: 	2	բանավոր	<ol style="list-style-type: none"> 1. Մ. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
12.	Հասարակական գիտակցություն	<ol style="list-style-type: none"> 1.Հասարակական կացության և գիտակցության կապը: 	2	բանավոր	<ol style="list-style-type: none"> 1. Մ. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ.

		<p>2. Անհատական և հասարակական գիտակցություն:</p> <p>3. Հասարակական գիտակցության կառուցվածքը (հասարակական հոգեբանություն գաղափարախոսություն):</p> <p>4. Հասարակական գիտակցության ձևերը:</p>			<p>Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004</p> <p>Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ</p> <p>Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ</p> <p>Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ.</p> <p>Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ</p>
13.	Մարդու հիմնախնդիրը փիլիսոփայության մեջ	<p>1. Անտրոպոսոցիոգենեզ:</p> <p>2. Մարդ, անհատ, անձ, անհատականություն:</p> <p>3. Մարդ - հասարակություն:</p> <p>4. Կյանքի իմաստի և ազատության հիմնահարցը:</p> <p>5. Ազատություն և անհարժեշտություն:</p>	2	բանավոր	<p>1. Մ. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ.</p> <p>Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004</p> <p>Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ</p> <p>Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ</p> <p>Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ.</p> <p>Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ</p>

13.3. Ինքնություն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնություն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹¹	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹²
-----	--------------------------------	-----------------------	--------------------------------	------------------------	--------------	-----------------------------

¹¹ Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹² Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր. ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

1.	<p>Փիլիսոփայությունը որպես գիտություն:</p> <p>Փիլիսոփայական գիտելիքի առանձնահատկությունը:</p>	<p>Փիլիսոփայությունը որպես գիտություն:</p> <p>Փիլիսոփայական գիտելիքի առանձնահատկությունը:</p>	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<p>1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ.</p> <p>Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004</p> <p>Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ</p> <p>Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ</p> <p>Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ.</p> <p>Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ</p>
2.	<p>Փիլիսոփայություն և աշխարհայացք:</p> <p>Աշխարհայացքի պատմական տիպերը:</p>	<p>Փիլիսոփայություն և աշխարհայացք:</p> <p>Աշխարհայացքի պատմական տիպերը:</p>	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<p>1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ.</p> <p>2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004</p> <p>3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ</p> <p>4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ</p> <p>5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ.</p> <p>6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ</p>
3.	<p>Փիլիսոփայության և կոնկրետ գիտությունների կապը:</p>	<p>Փիլիսոփայության և կոնկրետ գիտությունների կապը:</p>	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<p>1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ.</p> <p>2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004</p> <p>3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ</p> <p>4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ</p> <p>5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ.</p> <p>6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ</p>

4.	Փիլիսոփայության հիմնական ուղղությունները, նրանց պատմական տիպերը:	Փիլիսոփայության հիմնական ուղղությունները, նրանց պատմական տիպերը:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
5.	Մոնիզմ, դուալիզմ, պլյուրալիզմ:	Մոնիզմ, դուալիզմ, պլյուրալիզմ:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
6.	Մեթոդ և մեթոդոլոգիա: Փիլիսոփայության մեթոդները:	Մեթոդ և մեթոդոլոգիա: Փիլիսոփայության մեթոդները:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ

7.	<p>Զարգացման դիալեկտիկական և մետաֆիզիկական սկզբունքները:</p>	<p>Զարգացման դիալեկտիկական և մետաֆիզիկական սկզբունքները:</p>	<p>ռեֆերատ</p>	<p>Դասընթացի ընթացքում</p>	<p>Բանավոր հարցում</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
8.	<p>Միջնադարյան փիլիսոփայության ընդհանուր բնութագիրը:</p>	<p>Միջնադարյան փիլիսոփայության ընդհանուր բնութագիրը:</p>	<p>ռեֆերատ</p>	<p>Դասընթացի ընթացքում</p>	<p>Բանավոր հարցում</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
9.	<p>Փիլիսոփայության հիմնական ուղղությունները, նրանց պատմական տիպերը:</p>	<p>Փիլիսոփայության հիմնական ուղղությունները, նրանց պատմական տիպերը:</p>	<p>ռեֆերատ</p>	<p>Դասընթացի ընթացքում</p>	<p>Բանավոր հարցում</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ

10.	Գերմանական դասական փիլիսոփայության յուրահատկությունը:	Գերմանական դասական փիլիսոփայության յուրահատկությունը:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
11.	Մարքսիստական փիլիսոփայության ընդհանուր բնութագիրը:	Մարքսիստական փիլիսոփայության ընդհանուր բնութագիրը:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
12.	Պատմության իդեալիստական և մատերիալիստական ըմբռնումները:	Պատմության իդեալիստական և մատերիալիստական ըմբռնումները:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ

13.	Նյութականի և հոգևորի պրոբլեմը փիլիսոփայության մեջ:	Նյութականի և հոգևորի պրոբլեմը փիլիսոփայության մեջ:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
14.	Փիլիսոփայության հիմնական հարցը, նրա երկու կողմերը:	Փիլիսոփայության հիմնական հարցը, նրա երկու կողմերը:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
15.	Փիլիսոփայության գոյաբանական առանձնահատկությունը:	Փիլիսոփայության գոյաբանական առանձնահատկությունը:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ

16.	Մուստանցի փիլիսոփայական մեկնությունը:	Մուստանցի փիլիսոփայական մեկնությունը	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Մ. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
17.	Մատերիալ և կեցություն: Կեցության ձևերը:	Մատերիալ և կեցություն: Կեցության ձևերը:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Մ. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
18.	Մատերիալի(կեցության) մակարդակները և կառուցվածքայնությունը:	Մատերիալի(կեցության) մակարդակները և կառուցվածքայնությունը:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Մ. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ

19.	Շարժում և զարգացում: Զարգացման կոնցեպցիան:	Շարժում և զարգացում: Զարգացման կոնցեպցիան:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
20.	Ժամանակի և տարածության փիլիսոփայական և բնագիտական մեկնությունը	Ժամանակի և տարածության փիլիսոփայական և բնագիտական մեկնությունը	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
21.	Արտացոլում, մտածողություն, գիտակցություն:	Արտացոլում, մտածողություն, գիտակցություն:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում		<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ

22.	<p>Լեզու և մտածողություն: Բնական և արհեստական լեզուներ:</p>	<p>Լեզու և մտածողություն: Բնական և արհեստական լեզուներ:</p>	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
23.	<p>Օրենքի բնութագրումը: Զարգացման ընդհանուր օրենքները:</p>	<p>Օրենքի բնութագրումը: Զարգացման ընդհանուր օրենքները:</p>	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
24.	<p>Փիլիսոփայության կատեգորիալ համակարգը:</p>	<p>Փիլիսոփայության կատեգորիալ համակարգը:</p>	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ

25.	Զարգացման պատճառի, ուղղության և մեխանիզմի հարցը:	Զարգացման պատճառի, ուղղության և մեխանիզմի հարցը:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
26.	Իմացության օբյեկտը և սուբյեկտը:	Իմացության օբյեկտը և սուբյեկտը	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
27.	Իմացության մակարդակներն ու ձևերը: Զգայականի և տրամաբանականի	Իմացության մակարդակներն ու ձևերը: Զգայականի և տրամաբանականի	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ

28.	Զգայականի և տրամաբանականի միասնությունը:	Զգայականի և տրամաբանականի միասնությունը:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
29.	Իմացության հիմնախնդիրը: Իմացությունը որպես գործունեություն:	Իմացության հիմնախնդիրը: Իմացությունը որպես գործունեություն:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
30.	Գիտական ճանաչողության էությունը:	Գիտական ճանաչողության էությունը:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ

31.	Տեսություն և պրակտիկա: Տեսական հետազոտության մեթոդները:	Տեսություն և պրակտիկա:Տեսական հետազոտության մեթոդները:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
32.	Պատճառականության սկզբունքը(դետերմինիզմ և ինդետերմինիզմ):	Պատճառականության սկզբունքը(դետերմինիզմ և ինդետերմինիզմ):	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
33.	Հակասությունը որպես շարժման և զարգացման աղբյուր:	Հակասությունը որպես շարժման և զարգացման աղբյուր:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ

34.	Հնի և նորի կապը զարգացման կոնցեպցիայում:	Հնի և նորի կապը զարգացման կոնցեպցիայում:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
35.	Քանակական փոփոխություններից որակականի անցման սկզբունքը:	Քանակական փոփոխություններից որակականի անցման սկզբունքը:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
36.	Տեսություն և պրակտիկա:Տեսական հետազոտության մեթոդները:	Տեսություն և պրակտիկա:Տեսական հետազոտության մեթոդները:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ

37.	Հասարակական և անհատական գիտակցություն: Հասարակական գիտակցության կառուցվածքը:	և Հասարակական և անհատական գիտակցություն: Հասարակական գիտակցության կառուցվածքը:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
38.	Բարոյական գեղագիտական գիտակցություն:	և Բարոյական և գեղագիտական գիտակցություն:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
39.	Իրավաքաղաքական գիտակցություն:	Իրավաքաղաքական գիտակցություն:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ

40.	Գիտությունը որպես մշակութային արժեք: Առօրյա և գիտական գիտելիք:	Գիտությունը որպես մշակութային արժեք: Առօրյա և գիտական գիտելիք:	ռեֆերատ	Դասընթացի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ
-----	--	--	---------	---------------------	-----------------	--

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹³:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է երկու միջանկյալ բանավոր քննությամբ :

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

¹³«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁴:

Ելնելով մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված դասընթացների բնույթից, աշխատաձևավալից, պարապմունքի ձևից, դասավանդման մեթոդներից և հաշվի առնելով դասընթացի կարևորությունը ուսանողի մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների ձևավորման գործում՝ դասընթացները, ըստ ամփոփիչ ստուգման կազմակերպման ձևի, առկա ուսուցման համակարգում կարող են ամփոփվել.

1. ընթացիկ 2 քննությունով (4 և ավելի կրեդիտ ունեցող դասընթացներ, առավելագույն գումարային 40 միավոր),

2. ստուգարքով ավարտվող դասընթացների դեպքում ընթացիկ 2 ստուգումով (մինչև 4 կրեդիտ ունեցող դասընթացներ, առավելագույն գումարային 40 միավոր)

3. Բոլոր քննություններն առկա ուսուցման համակարգում անցկացվում են ընթացիկ 2 քննության միջոցով: Ընթացիկ քննությունների անցկացման եղանակը ամբիոնի 4 որոշմամբ (մինչև ուսումնական տարվա սկիզբը) կարող է լինել գրավոր, բանավոր կամ թեստային՝ դասախոսի հիմնավորված առաջարկության հիման վրա: Տվյալ մասնագիտության դասընթացներից ուսանողների գիտելիքների, մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների ստուգման ձևերն ամրագրվում են դասընթացի ուսումնամեթոդական փաթեթում:

4. Դասընթացները, ըստ ամփոփիչ ստուգման կազմակերպման ձևի, հեռակա ուսուցման համակարգում կարող են ամփոփվել կիսամյակային քննությամբ, որը գնահատվում է առավելագույնը՝ 40 միավոր: Հեռակա ուսուցման համակարգի անցողիկ շեմը համարվում է 16 միավորը (առավելագույն միավորի 40%-ը):

5. Ստուգարքով ավարտվող դասընթացների ժամաքանակի 50% և ավելի անհարգելի բացակայության դեպքում ուսանողին չի թույլատրվում մասնակցել ստուգարքին, ինչի մասին դասախոսը նախապես տեղեկացնում է դեկանին. դեկանն այն ամրագրում է ստուգարքի տեղեկագրում:

6. Ընթացիկ քննություններով ավարտվող դասընթացների ժամաքանակի 50% և ավելի անհարգելի բացակայության դեպքում ուսանողին չի թույլատրվում մասնակցել երկրորդ ընթացիկ քննությանը (հեռակա ուսուցման համակարգում՝ ամփոփիչ քննությանը), ինչի մասին դասախոսը նախապես տեղեկացնում է դեկանին. դեկանն այն ամրագրում է ստուգարքի տեղեկագրում:

7. Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

8. Ուսանողի մասնակցությունը պարապմունքներին և ակտիվությունը նշվում է դասամատյանում: Գործնական, սեմինար և լաբորատոր ստուգումների քանակը պետք է ամրագրված լինի տվյալ դասընթացի ուսումնամեթոդական փաթեթում: Յուրաքանչյուր դասընթացի համար, ըստ հատկացված կրեդիտների, ստուգումներն անցկացվում են հետևյալ համամասնությամբ. 2 և 3 կրեդիտ ունեցող առարկաների համար՝ առկա ուսուցման համակարգում՝ առնվազն 2 ստուգում, հեռակա ուսուցման

¹⁴«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.,

համակարգում՝ 1 ստուգում, 4 և 5 կրեդիտ ունեցող առարկաների համար՝ առկա ուսուցման համակարգում առնվազն 3 ստուգում, հեռակա ուսուցման համակարգում՝ առնվազն 2 ստուգում, 6 և 7 կրեդիտ ունեցող առարկաների համար՝ առկա ուսուցման համակարգում առնվազն 4 ստուգում հեռակա ուսուցման համակարգում՝ 3 ստուգում: Կիսամյակում դասընթացի գործնական (սեմինար) ու լաբորատոր աշխատանքներին ուսանողների մասնակցության և ակտիվության գնահատման արդյունքների գումարային արժեքը գրանցվում է ամփոփիչ գնահատման տեղեկագրում և մատչանում

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Փիլիսոփայությունը որպես գիտություն: Փիլիսոփայական գիտելիքի առանձնահատկությունը:
2. Փիլիսոփայություն և աշխարհայացք: Աշխարհայացքի պատմական տիպերը:
3. Փիլիսոփայության և կոնկրետ գիտությունների կապը:
4. Փիլիսոփայության հիմնական ուղղությունները, նրանց պատմական տիպերը: Մոնիզմ, դուալիզմ, պլյուրալիզմ:
5. Մեթոդ և մեթոդոլոգիա: Փիլիսոփայության մեթոդները:
6. Զարգացման դիալեկտիկական և մետաֆիզիկական սկզբունքները:
7. Միջնադարյան փիլիսոփայության ընդհանուր բնութագիրը:
8. Անտիկ շրջանի փիլիսոփայական մտքի ընդհանուր բնութագիրը:
9. Գերմանական դասական փիլիսոփայության յուրահատկությունը:
10. Մարքսիստական փիլիսոփայության ընդհանուր բնութագիրը:
11. Պատմության իդեալիստական և մատերիալիստական ըմբռումները:
12. Նյութականի և հոգևորի պրոբլեմը փիլիսոփայության մեջ: Փիլիսոփայության հիմնական հարցը, նրա երկու կողմերը:
13. Փիլիսոփայության գոյաբանական առանձնահատկությունը: Սուբստանցի փիլիսոփայական մեկնությունը:
14. Մատերիա և կեցություն: Կեցության ձևերը:
15. Մատերիալի (կեցության) մակարդակները և կառուցվածքայնությունը:
16. Շարժում և զարգացում: Զարգացման կոնցեպցիան:
17. Ժամանակի և տարածության փիլիսոփայական և բնագիտական մեկնությունը:
18. Արտացոլում, մտածողություն, գիտակցություն:

19. Լեզու և մտածողություն: Բնական և արհեստական լեզուներ:
20. Օրենքի բնութագրումը: Ձարգացման ընդհանուր օրենքները:
21. Փիլիսոփայության կատեգորիալ համակարգը:
22. Ձարգացման պատճառի, ուղղության և մեխանիզմի հարցը:
23. Իմացության օբյեկտը և սուբյեկտը: Իմացություն և ստեղծագործություն:
24. Իմացության մակարդակներն ու ձևերը: Ջգայականի և տրամաբանականի միասնությունը:
25. Իմացության հիմնախնդիրը: Իմացությունը որպես գործունեություն:
26. Գիտական ճանաչողության էությունը:
27. Իմացություն և պրակտիկ գործունեություն: Գիտելիքի էմպիրիկ և տեսական մակարդակները:
28. Ճշմարտության էությունը: Ճշմարտություն և մոլորություն: Պրակտիկա և ճշմարտություն:
29. Պրակտիկայի և ճշմարտության ձևերը:
30. Տեսություն և պրակտիկա: Տեսական հետազոտության մեթոդները:
31. Պատճառականության սկզբունքը (դետերմինիզմ և ինդետերմինիզմ):
32. Հակասությունը որպես շարժման և զարգացման աղբյուր:
33. Հնի և նորի կապը զարգացման կոնցեպցիայում:
34. Քանակական փոփոխություններից որակականի անցման սկզբունքը:
35. Բնություն և հասարակություն: Հասարակությունը որպես ինքնազարգացող համակարգ:
36. Հասարակության ֆորմացիոն տեսությունը:
37. Աշխարհագրական դետերմինիզմ: Բնության և հասարակական օրենքների առանձնահատկությունը:
38. Անցումային հասարակության յուրահատկությունը:
39. Հասարակության գլոբալ հիմնախնդիրները: Գլոբալիզացիայի էությունը:
40. Մարդկային ընդհանրության պատմական տիպերը:
41. Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը:
42. Հասարակության տնտեսական կառուցվածքը:
43. Հասարակության քաղաքական համակարգը և նրա տարրերը:

44. Պետության էությունը, տիպերն ու գործառույթները:
45. Մարդու հիմնախնդիրը փիլիսոփայության մեջ: Անտրոպոսոցիոգենեզ:
46. Մարդ, անհատ, անձ, անհատականություն:
47. Կենսաբանականը և սոցիալականը մարդու կառուցվածքում:
48. Մարդու ազատության հիմնահարցը: Ազատություն և անհրաժեշտություն:
49. Կյանքի իմաստի հիմնախնդիրը: Մահվան և անմահության գաղափարը փիլիսոփայության մեջ:
50. Հասարակական կեցություն և հասարակական գիտակցություն:
51. Հասարակական և անհատական գիտակցություն: Հասարակական գիտակցության կառուցվածքը:
52. Բարոյական և գեղագիտական գիտակցություն:
53. Իրավաքաղաքական գիտակցություն:
54. Գիտությունը որպես մշակութային արժեք: Առօրյա և գիտական գիտելիք:
55. Քաղաքակրթություն և մշակույթ: Փիլիսոփայությունը որպես մշակութային արժեք:
56. Արժեքային համակարգ: Արժեք և արժեքավորում:
57. Հնարավորության և իրականության առանձնահատկությունները անցումային շրջանի հասարակություններում:
58. Մշակույթի էությունը: Հոգևոր և նյութական մշակույթ:
59. Հասարակության արտադրության եղանակը: Արտադրողական ուժեր և արտադրական հարաբերություններ:
60. Բնության և հասարակության օրենքների առանձնահատկությունը: Մարդկային գործոնի դերը հասարակական կյանքում:
61. Հասարակական առաջադիմության հիմնախնդիրը և չափանիշը:
62. Սոցիալական փիլիսոփայության առանձնահատկություններն ու մեթոդները:
63. Ազատություն, անհրաժեշտություն, օրինականություն:

Ա) 1-ին ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)
Ընդգրկված թեմաները.

Փիլիսոփայության հիմնահարցեր

Միջանկյալ առաջին ստուգման հարցաշար

1. Փիլիսոփայությունը որպես գիտություն: Փիլիսոփայական գիտելիքի առանձնահատկությունը:
2. Փիլիսոփայություն և աշխարհայացք: Աշխարհայացքի պատմական տիպերը:
3. Փիլիսոփայության և կոնկրետ գիտությունների կապը:
4. Փիլիսոփայության հիմնական ուղղությունները, նրանց պատմական տիպերը: Մոնիզմ, դուալիզմ, պլյուրալիզմ:
5. Մեթոդ և մեթոդոլոգիա: Փիլիսոփայության մեթոդները:
6. Զարգացման դիալեկտիկական և մետաֆիզիկական սկզբունքները:
7. Անտիկ շրջանի փիլիսոփայական մտքի ընդհանուր բնութագիրը:
8. Միջնադարյան փիլիսոփայության ընդհանուր բնութագիրը:
9. Գերմանական դասական փիլիսոփայության յուրահատկությունը:
10. Մարքսիստական փիլիսոփայության ընդհանուր բնութագիրը:
11. Պատմության իդեալիստական և մատերիալիստական ըմբռնումները:
12. Նյութականի և հոգևորի պրոբլեմը փիլիսոփայության մեջ: Փիլիսոփայության հիմնական հարցը, նրա երկու կողմերը:
13. Փիլիսոփայության գոյաբանական առանձնահատկությունը: Մուրստանցի փիլիսոփայական մեկնությունը:
14. Մատերիա և կեցություն: Կեցության ձևերը:
15. Մատերիայի (կեցության) մակարդակները և կառուցվածքայնությունը:
16. Հավերժական պրոբլեմները՝ որպես փիլիսոփայական գիտելիքի զարգացման գործոն:
17. Միջնադարի հայկական փիլիսոփայություն:
18. Արտացոլում, մտածողություն, գիտակցություն:

19. Լեզու և մտածողություն: Բնական և արհեստական լեզուներ:
20. Դեմոկրիտի և Պլատոնի փիլիսոփայության ընդհանուր բնութագիրը:
21. Դավիթ Անհաղթի փիլիսոփայության բնութագիրը:
22. Կանտի փիլիսոփայության բնութագիրը:
23. Հեգելի դիալեկտիկական փիլիսոփայությունը:
24. Պլատոնի և Արիստոտելի փիլիսոփայության բնութագիրը:

Բ) 2-րդ ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում)

▪ Ընդգրկվող թեմաները.

1. Իմացության օբյեկտը և սուբյեկտը: Իմացություն և ստեղծագործություն:
2. Իմացության մակարդակներն ու ձևերը: Զգայականի և տրամաբանականի միասնությունը:
3. Գիտական ճանաչողության էությունը: Պրոբլեմ-հիպոթեզ-տեսություն:
4. Իմացություն և պրակտիկ գործունեություն: Գիտելիքի էմպիրիկ և տեսական մակարդակները:
5. Ճշմարտության էությունը: Ճշմարտություն և մոլորություն: Պրակտիկա և ճշմարտություն:
6. Շարժում և զարգացում: Զարգացման կոնցեպցիան:
7. Ժամանակի և տարածության փիլիսոփայական և բնագիտական մեկնությունը:
8. Տրամաբանական իմացության մակարդակները:
9. Զգայական իմացության մակարդակները:
10. Հնի և նորի կապը զարգացման կոնցեպցիայում:
11. Քանակական փոփոխություններից որակականի անցման սկզբունքը:
12. Բնություն և հասարակություն: Հասարակությունը որպես ինքնազարգացող համակարգ:
13. Աշխարհագրական դետերմինիզմ: Բնության և հասարակական օրենքների առանձնահատկությունը:
14. Մարդկային ընդհանրության պատմական տիպերը:

15. Հասարակության սոցիալ-տնտեսական կառուցվածքը:
16. Հասարակության քաղաքական համակարգը և նրա տարրերը:
17. Մարդու հիմնախնդիրը փիլիսոփայության մեջ: Անտրոպոսոցիոգենեզ:
18. Հասարակական կեցություն և հասարակական գիտակցություն:
19. Հասարակական և անհատական գիտակցություն: Հասարակական գիտակցության կառուցվածքը:
20. Բարոյական և գեղագիտական գիտակցություն:
21. Իրավաքաղաքական գիտակցություն:
22. Հասարակության արտադրության եղանակը: Արտադրողական ուժեր և արտադրական հարաբերություններ:
23. Զարգացման պատճառի, ուղղության և մեխանիզմի հարցը:
24. Դիալեկտիկայի կատեգորիաները:

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝	բոլոր մասնագիտությունների համար
Կրթական ծրագիր՝	բոլոր մասնագիտությունների համար
Որակավորման աստիճան՝	բակալավր

Վանաձոր 2024

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/բ-068- Փիլիսոփայություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	32
			Մեմինար	24
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	64		
Ընդամենը	120			
Ստուգման ձևը	Մեմինար, բանավոր հարցում, ինքնուրույն աշխատանք, քննություն			
Դասընթացի նպատակը	<p>Փիլիսոփայություն առարկայի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ տալ աշխարհայացքի, նրա տարատեսակների և ձևերի մասին, բացահայտել իրականության սկզբնապատճառը, զարգացման օրենքներն ու օրինաչափությունները, մեկնաբանել շարժման մեխանիզմը, ձևերը և դրանց դերը զարգացման գործընթացում: Ուսանողները գիտելիքներ են ստանում նաև հասարակության, նրա առանձնահատկությունների և գործառույթների մասին: Դասընթացը ներկայացնում է փիլիսոփայական գիտելիքների պատմականությունը, ուսումնասիրման ընթացքում ուսանողը գաղփար կունենա նորագույն շրջանի փիլիսոփայական տեսությունների և ուղղությունների, հայ փիլիսոփայական մտքի զարգացման շրջանների մասին:</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p>			

	<p>1.ինքնուրույն վերլուծել փիլիսոփայական հիմնախնդիրները</p> <p>2.տարբերել փիլիսոփայական տարբեր ուղղությունների գաղափարական հիմնավորումները</p> <p>3.տարբարակել փիլիսոփայության մտքի պատմության հիմնական էտապները, յուրաքանչյուրի հիմնական մոտեցումները</p> <p>4.Ներկայացնել հասարակական գիտակցությունը ձևերը, դրանց ընդհանրությունն ու տարբերությունը</p> <p>5. հասկանալ փիլիսոփայական հասկացությունների, կատեգորիաների և օրենքների էությունը, կիրառման բնագավառը</p> <p>Հմտություն</p> <p>1.գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն</p> <p>2.հետազոտություններ կատարելու ունակություններ</p> <p>3.սովորելու ունակություն</p> <p>4.առաջնորդի հատկություններ</p> <p>5.որակի կարևորության գիտակցում</p> <p>6.Կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները</p> <p>Կարողունակություն</p> <p>1.վերլուծման և համադրման ունակություն</p> <p>2.կազմակերպման և պլանավորման ունակություն</p> <p>3.հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ</p> <p>4.տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն, տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն</p> <p>5.քննադատական վերլուծություն և ինքնաքննադատման ունակություն</p> <p>6.միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն</p>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>1.Փիլիսոփայությունը որպես գիտություն</p> <p>2.Փիլիսոփայության զարգացման պատմական փուլերը</p> <p>3. Միջնադարի հայկական փիլիսոփայություն</p> <p>4.Հավերժական պրոբլեմները՝ որպես փիլիսոփայական գիտելիքի զարգացման գործոն</p>

	<p>5.Մատերիա և կեցություն</p> <p>6.Հոգևորի / գիտակցության/ պրոբլեմը փիլիսոփայության մեջ</p> <p>7.Զարգացման հիմնախնդիրը/ օրենքները և կատեգորիաները/</p> <p>8.Իմացության տեսություն: Գիտական իմացություն</p> <p>9.Փիլիսոփայական գիտելիքի պրակտիկ ստուգման առանձնահատկությունը</p> <p>10.Սոցիալական փիլիսոփայություն, հասարակության սոցիալ-տնտեսական համակարգը</p> <p>11.Հասարակության քաղաքական և հոգևոր համակարգը</p> <p>12.Հասարակական գիտակցություն</p> <p>13.Մարդու հիմնախնդիրը փիլիսոփայության մեջ</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր-</p> <p>1. Մ. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004</p>

	<p>Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ Փիլիսոփայական բառարան, Երևան 1975թ. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005թ</p> <p>Լրացուցիչ-</p> <p>1.Իովչուկ – Փիլիսոփայության պատմության համառոտ ակնարկ, Երևան 1979թ.</p> <p>2.Էդ. Հարությունյան, Քաղաքական ամակարգի զարգացման հիմնախնդիրները անցումային հասարակությունում, Երևան, 2005</p> <p>3.И.Т. Фралов, Введение философии</p>
--	---

Հեռակա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Ո/բ-062- Փիլիսոփայության հիմնաարցեր			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	18	Դասախոսություն	10
			Մեմինար	8
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	102		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Փիլիսոփայության հիմնահարցեր առարկայի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ տալ աշխարհայացքի, նրա տարատեսակների և ձևերի մասին, բացահայտել իրականության սկզբնապատճառը, զարգացման օրենքներն ու օրինաչափությունները, մեկնաբանել շարժման մեխանիզմը, ձևերը և դրանց դերը զարգացման գործընթացում: Ուսանողները գիտելիքներ			

	<p>են ստանում նաև հասարակության, նրա առանձնահատկությունների և գործառույթների մասին: Դասընթացը ներկայացնում է փիլիսոփայական գիտելիքների պատմականությունը, ուսումնասիրման ընթացքում ուսանողը գաղփար կունենա նորագույն շրջանի փիլիսոփայական տեսությունների և ուղղությունների, հայ փիլիսոփայական մտքի զարգացման շրջանների մասին:</p>
<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.ինքնուրույն վերլուծել փիլիսոփայական հիմնախնդիրները 2.տարբերել փիլիսոփայական տարբեր ուղղությունների գաղափարական հիմնավորումները 3.տարբարակել փիլիսոփայության մտքի պատմության հիմնական էտապները, յուրաքանչյուրի հիմնական մոտեցումները 4. Ներկայացնել հասարակական գիտակցությունը ձևերը, դրանց ընդհանրությունն ու տարբերությունը 5. հասկանալ փիլիսոփայական հասկացությունների, կատեգորիաների և օրենքների էությունը, կիրառման բնագավառը <p>Հմտություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն 2.հետազոտություններ կատարելու ունակություններ 3.սովորելու ունակություն 4.առաջնորդի հատկություններ 5.որակի կարևորության գիտակցում 6.Կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները <p>Կարողունակություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.վերլուծման և համադրման ունակություն 2.կազմակերպման և պլանավորման ունակություն 3.հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ 4.տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն, տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն

	<p>5.քննադատական վերլուծություն և ինքնաքննադատման ունակություն</p> <p>6.միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն</p>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>1.Փիլիսոփայությունը որպես գիտություն</p> <p>2.Փիլիսոփայության զարգացման պատմական փուլերը</p> <p>3.Մատերիա և կեցություն</p> <p>4.Հոգևորի / գիտակցության/ պրոբլեմը փիլիսոփայության մեջ</p> <p>5.Զարգացման հիմնախնդիրը/ օրենքները և կատեգորիաները/</p> <p>6.Իմացության տեսություն: Գիտական իմացություն</p> <p>7.Սոցիալական փիլիսոփայություն, հասարակության սոցիալ-տնտեսական համակարգը</p> <p>8.Հասարակության քաղաքական և հոգևոր համակարգը</p> <p>9.Հասարակական գիտակցություն</p> <p>10.Մարդու հիմնախնդիրը փիլիսոփայության մեջ</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>1.Պարտադիր-</p> <p>1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005թ.</p> <p>2.Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004</p> <p>3.Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան 2000թ</p> <p>4.Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան 2005թ</p> <p>5.Փիլիսոփայական բառարան, Երևան, 1975թ.</p>

6.Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան, 2005թ

Լրացուցիչ-

1. Իովչուկ –1. Փիլիսոփայության պատմության համառոտ ակնարկ, Երևան, 1979թ.
2. Էդ. Հարությունյան, Քաղաքական համակարգի զարգացման հիմնախնդիրները անցումային հասարակությունում, Երևան, 2005

3.И.Т. Фралов, Введение философии